

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Teze bakalářské práce

**Aktéři lokálního rozvoje (MAS Přemyslovské střední
Čechy)**

Hana Poláčková

© 2015 ČZU v Praze

Souhrn

Cílem práce „Aktéři lokálního rozvoje (MAS Přemyslovské střední Čechy)“ bylo zjistit, jaká je úloha lokálního aktéra neziskového sektoru, konkrétně MAS Přemyslovské střední Čechy o.p.s., v rozvoji Středočeského kraje a v ovlivňování kvality života obyvatel této lokality, ve které uvedená MAS prostřednictvím aktivit (zejména realizovaných projektů) působí.

Teoretická část vychází z prostudování teoretické literatury, odborných zdrojů, materiálů a dokumentů vztahujících se ke sledované problematice. Teoretická část byla zaměřena na endogenní princip v podobě lokálního aktérství a byla podkladem pro zpracování části empirické.

Empirická část práce je řešena pomocí sekundární a komparativní analýzy dat o MAS v ČR a dále o MAS Přemyslovské střední Čechy o.p.s.. Nejprve byla představena obec Slaný, sídlo sledované MAS. Byl vymezen počet projektů realizovaných na území ČR a ve Středočeském kraji, kvantifikován byl také počet vznikajících MAS v rámci těchto dvou území. MAS Přemyslovské střední Čechy o.p.s. vznikla v roce 2004 a patřila mezi prvních 44 místních akčních skupin v ČR a v roce 2012 MAS Přemyslovské střední Čechy o.p.s. patřila mezi 30 nejúspěšnějších místních akčních skupin na území ČR. V období 2004-2006 realizovala 12 pilotních projektů s celkovou alokací ve výši 8 950 000 Kč a z tohoto důvodu je empirická část dále zaměřena výhradně na programovací období LEADER 2007-2013 s cílem zjistit, jaký je podíl realizovaných projektů MAS Přemyslovské střední Čechy o.p.s. na celkovém počtu realizovaných projektů ve Středočeském kraji v uvedeném období. V rámci sekundární analýzy dat bylo zjištěno, že ve Středočeském kraji bylo realizováno celkem 871 projektů (z toho 197 realizovala MAS Přemyslovské střední Čechy o.p.s.).

Tabulka č. 1: Přehled realizovaných projektů ve Středočeském kraji (2007-2013)

MAS	Počet real.projektů	MAS	Počet real.projektů
Lípa pro venkov, z.s.	104	Posázaví, o.p.s.	206
MAS Karlštejsko, o.s.	40	Přemyslovské střední Čechy, o.p.s.	197
MAS Podlipansko, o.p.s.	116	Rakovnicko, o.p.s.	76
MAS Sedlčansko, o.p.s.	25	Region Pošembeří, o.p.s.	28
MAS Říčansko, o.p.s.	94	MAS Vyhlídky, z.s.	88
MAS SVATOJIŘSKÝ LES, z.s.	94	Σ celkem projektů	871

Zdroj: vlastní zpracování podle Výročních zpráv jednotlivých MAS 2007-2013

Dalším cílem bylo zjistit, jaký je podíl počtu podaných žádostí o dotaci na celkovém počtu poskytnutých dotací. Pomocí sekundární a komparativní analýzy dat je možné konstatovat, že celkový počet podaných žádostí o dotaci na území MAS byl 380, z toho byla dotace poskytnuta 197 z nich.

Tabulka č. 2: Přehled podaných, vybraných a schválených žádostí MAS Přemyslovské střední Čechy o.p.s. za období 2007-2013

Rok	Podané žádosti	Žádosti vybrané MAS	Žádosti schválené SZIF
2008	29	27	22
2009	52	28	33
2010	52	33	30
2011	73	27	28
2012	83	33	31
2013	91	54	53
Celkem	380	202	197

Zdroj: vlastní zpracování podle seznamů žádostí

MAS Přemyslovské střední Čechy o.p.s. úspěšně naplňuje vhodným výběrem projektů strategický plán LEADER 2007-2013, který si stanovila nejprve v roce 2007 a aktualizovala ho v roce 2011. Pro tuto strategii jsou prioritní tvrdé projekty (opravy, rekonstrukce, obnovy a modernizace), kterých MAS za celé období realizovala 197. Měkkých projektů realizovala celkem 11 (projekty spolupráce, vzdělávání, propagace), což značí o snaze naplnit strategii, která se týká Programu rozvoje venkova. Dále byly porovnány dvě vytvořené SWOT analýzy za území MAS Přemyslovské střední Čechy o.p.s. a byly vyhodnoceny změny, na které v těchto analýzách MAS reagovala. Byla uvedena strategická vize MAS, která má být naplněna do roku 2020 a vymezeny strategické oblasti a strategické cíle, díky kterým má být této vize dosaženo. K určeným strategickým cílům byly přiděleny opatření neboli fiche, na které se konkrétně realizované projekty MAS soustředí, aby tyto strategické oblasti a cíle byly naplněny. Z výsledků sekundární analýzy dat vyplývá, že nejvyšší dotace byla čerpána opatřením s názvem Občanská vybavenost a služby (30 890 323 Kč), nejnižší část spadala do opatření Podpora cestovního ruchu – turistika (1 912 063 Kč), což bylo způsobeno tím, že toto opatření bylo spuštěno až v roce 2011.

V další části sekundární a komparativní analýzy dat byly podrobně prostudovány podané žádosti žadateli za jednotlivé výzvy (bylo uskutečněno celkem 11 výzev), byl kvantifikován počet projektů, které MAS vybrala a předložila Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu ke schválení a následně vyjádřen počet žádostí, které SZIF schválil. Z výsledků sekundární analýzy vyplývá, že bylo podáno celkem 380 žádostí, z toho výběrová komise MAS vybrala 198 projektů ke schválení a SZIF schválil 197 projektů k realizaci. Realizované projekty byly podpořeny částkou 79 819 717 Kč.

Tabulka č. 3: Alokace SZIF na Program rozvoje venkova MAS Přemyslovské střední Čechy o.p.s. v jednotlivých letech

Období	Celkem Kč	PROJEKTY (80%)		ADMINISTRACE (20%)		Zůstatek
		Alokace IV.1.2 (Kč)		Alokace IV.1.1 (Kč)		
		Vyčleněno	Čerpáno	Vyčleněno	Čerpáno	
2008	7 620 674	6 461 674	5 540 199	1 159 000	1 151 736	X
2009	15 564 107	13 164 107	12 848 579	2 400 000	2 225 766	X
2010	20 676 938	18 276 938	16 497 642	2 400 000	2 355 141	X
2011	11 782 354	10 000 000	9 902 035	1 782 354	1 781 289	X
2012	11 614 449	11 000 000	10 203 404	2 114 449	1 996 196	118 253
2013	12 561 195	12 940 000	12 311 116	2 500 000	1 743 740	756 260
Celkem	79 819 717	71 842 719	67 302 975	12 355 803	11 253 868	874 513

Zdroj: vlastní zpracování podle výroční zprávy roku 2013

Podstatnou částí sekundární a komparativní analýzy dat je financování těchto projektů. Státní zemědělský intervenční fond zajišťuje dotace pro MAS, kdy 80% z roční dotace je čerpáno na realizaci projektů a zbylých 20% pak na administraci MAS Přemyslovské střední Čechy o.p.s.. MAS Přemyslovské střední Čechy o.p.s. se snaží získávat pomocí propagačních akcí co nejvíce sponzorů, i když z tabulky č. 19 je znatelné, že tato iniciativa se jim nedaří. Počet členů, které místní akční skupina získala je velmi nerovnoměrný. V roce 2008 měla MAS Přemyslovské střední Čechy o.p.s. 29 členů, kteří podporují činnosti této MAS, ale v roce 2011 tento počet klesl na 26 členů.

Dle vyhodnocených výsledků bylo zjištěno, že MAS využívá možností a získaných finančních prostředků. Od počátku založení MAS až do roku 2007 bylo zaměření MAS nerovnoměrné (projekty zapojené do LEADER ČR i do Programu obnovy venkova) a bylo uskutečněno 12 pilotních projektů, na kterých se MAS učila. Empirická část práce byla tedy dále zaměřena na období 2007-2013, jelikož činnost MAS v tomto období je srovnatelná a porovnatelná se stanovenými strategickými cíli. MAS velmi dobře nastavila svou strategii, kterou úspěšně za programovací období 2007-2013 naplňuje, a blíží se ke splnění stanovené vize na rok 2020. MAS kompletně splnila cíle nastavené v SPL 2007-2013. Nastaven byl například požadovaný stav pro vstup 10 nových členů (vstoupilo jich celkem 16), další požadovaný stav byl v počtu upravených prostranství (požadováno bylo alespoň 5 úprav, realizováno jich bylo 10). V současné době pracuje MAS na vytvoření Strategického plánu LEADER 2014-2020.

Tato bakalářská práce naplňuje stanovené cíle, nemohla však obsáhnout celou problematiku týkající se místních akčních skupin. Cíle stanovené pro tuto práci však splněny byly. Práce se zabývala MAS Přemyslovské střední Čechy o.p.s., komplexnější obraz by bylo možné získat

dalším srovnáním s jinou MAS ve stejné lokalitě. Tato problematika bude součástí cíle a naplní navazující diplomové práce.

Klíčová slova: aktér, aktivita, činnost, lokalita, rozvoj, region, regionální rozvoj, místní akční skupina, spolupráce, soudržnost, projekt, dotace, financování

CITOVANÁ LITERATURA

Bernard, Josef. 2010. *Endogenní rozvojové potencionály malých obcí a místní samospráva.* Praha : Sociologický ústav AV ČR, 2010. ISBN 978-80-7330-187-3.

Bínek, Jan, a další. 2009. *Synergie ve venkovském prostoru: Aktéři a nástroje rozvoje venkova.* Brno : GaRep, spol. s r.o., 2009. ISBN 978-80-904308-0-8.

Blažek, Jiří a Uhlíř, David. 2002. *Teorie regionálního rozvoje.* Praha : Karolinum, 2002. ISBN 80-246-0384-5.

Maříková, H., Petrušek, M. a Vodáková, A. 1996. *Velký sociologický slovník.* Praha : Karolinum, 1996. ISBN 80-7184-310-5.

Wokoun, René. 2003. *Česká regionální politika v období vstupu do EU.* Praha : Vysoká škola ekonomická, 2003. ISBN 80-245-0517-7.

Wokoun, René, a další. 2008. *Regionální rozvoj - východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování.* Praha : Linde, 2008. ISBN 978-807-2016-990.

Zákon o podpoře regionálního rozvoje č. 248/2000 Sb. Sbírka zákonů ČR.